

حسین راغفر در گفت وگو با «آرمان ملی»:

پزشکیان نباید در دام تک‌نرخی شدن ارزیافتند

کنترل تورم و کاهش نقدینگی؛ اولویت‌های اقتصادی دولت

شعار اصلی دولت باید اشتغال باشد

حمایت از تولید و ایجاد اشتغال موجب رضایت از دولت می‌شود

آرمان ملی – احسان اسقایی؛ چند هفته‌ای است که دولت چهاردهم مستقر شده است. دولت انگیزه‌هایی برای اجرای برنامه‌های مختلف از جمله رسیدن به رشد ۸ درصدی در عرصه اقتصادی دارد. با این وجود چالش‌های اقتصادی زیادی پیش روی دولت است. از جمله نقدینگی بالا، تورم افسارگسیخته، نرخ بیکاری بالا و مشکلات و چالش‌های مهمی همچون قطع برق و مشکل تامین امنیت انرژی در بخش خانگی و صنعت و ده‌ها مشکل و چالش دیگر که به نظر می‌رسد باید تصمیمات جدی برای حل آنها گرفته شود. برخی تصمیم گیری‌های اقتصادی البته برای شهروندان سخت و دردناک خواهد بود که شاید در شرایط کنونی زمینه‌های لازم برای اجرایی کردن این تصمیمات نباشد. به نظر می‌رسد دولت باید اولویت‌هایی را برای عرضه مطرح کند و آنها را با مردم در میان بگذارد و با اجرا کردن این اولویت‌ها به مردم نشان دهد که می‌تواند تصمیمات سخت ولو همراه با جراحی اقتصادی را به ثمر بنشاند. سپس آن تصمیمات را

اولویت اقتصادی دولت پزشکیان باید بر چه اساس باشد تا بتواند بر چالش‌های مختلف در حوزه اقتصادی فائق آید؟

اولویت‌های اقتصادی دولت باید در کنترل تورم و کاهش نقدینگی باشد. البته مردم هم باید بدانند که مسائل یک شبه حل و فصل نخواهد شد و حل کوه مشکلات اقتصادی درهم تنیده کنونی در اقتصاد زمانبر است، اما در اینجا مهم آن است که جهت گیری‌های اقتصادی دولت، جهت گیری درستی باشد. اگر دولت جهت‌گیری درستی در عرصه اقتصاد داشته باشد می‌توان امیدوار بود که مشکلات اقتصادی به تدریج حل شود.

ساخت جهت‌گیری‌های اصلی دولت در عرصه اقتصاد در سال‌های آتی چه باید باشد؟

جهت‌گیری‌های دولت باید در محور داشته باشد یکی اینکه هر سیاست اقتصادی که در دستور کار دارد به معیشت مردم آسیب نزند، سیاست‌هایی مانند تک‌نرخ کردن می‌تواند به ضرر مردم باشد، چراکه معنای تک‌نرخ کردن ارزان است که آنقدر قیمت ارز بالا ببریم که تقاضا برای ارز برابر با عرضه باشد. در زمانی که عرضه به میزان کافی نباشد هر مقدار قیمت ارز را بالا ببریم بازهم عده‌ای آن را خریداری خواهند کرد و هر مقدار قیمت ارز بالا رود آسیب این تصمیم مستقیماً زندگی مردم را تحت تاثیر قرار می‌دهد. دومین مورد هم این است که آقای رئیس‌جمهور باید تصمیماتی را در ارتباط با مسائل اقتصادی بگیرد که این تصمیمات تولید در کشور را تقویت کند.

دولت تصمیماتی را در این راستا آغاز کرده است؟

من فکر می‌کنم نوسانات اخیر در بازار ارز و افزایش قیمت

اجرایی‌ کند. «آرمان ملی» برای بررسی اولویت‌های اقتصادی دولت سیزدهم با حسین راغفر، اقتصاددان و منتقد اقتصادی به گفت‌وگو پرداخته است. راغفر معتقد است: «جهت‌گیری‌های دولت باید دو محور داشته باشد یکی اینکه هر سیاست اقتصادی که در دستور کار دارد به معیشت مردم آسیب نزند، سیاست‌هایی مانند تک‌نرخ کردن می‌تواند به ضرر مردم باشد، چراکه معنای تک‌نرخ کردن ارزان است که آنقدر قیمت ارز را بالا ببریم که تقاضا برای ارز برابر با عرضه باشد. در زمانی که عرضه ارز به میزان کافی نباشد هر مقدار قیمت ارز را بالا ببریم بازهم عده‌ای آن را خریداری خواهند کرد و هر مقدار قیمت ارز بالا رود آسیب این تصمیم مستقیماً زندگی مردم را تحت تاثیر قرار می‌دهد. دومین مورد هم این است که آقای رئیس‌جمهور باید تصمیماتی را در ارتباط با مسائل اقتصادی بگیرد که این تصمیمات تولید در کشور را تقویت کند». در ادامه این گفت‌وگو می‌خوانید.

پیشنهاد شما در ابتدای مصاحبه این بود که تصمیمات دولت باید در حوزه افزایش تولید باشد بیشتر در این مورد توضیح می‌دهید؟

دولت به منظور بهبود شرایط اقتصادی کشور باید به تولید بیندیشد و تولید و افزایش تولید موجب خواهد شد جوانان جویای کار و افراد مختلف بتوانند شاغل شوند. شاغل شدن جوانان سبب می‌شود که جوانان دارای درآمد شوند و بهبود شرایط زندگی در ایران امیدوار شوند و در نتیجه شاید افزایش تولید کالا در اقتصاد باشیم و در نهایت با افزایش تولید رشد اقتصادی حاصل خواهد شد و در نهایت مزایا و منافع بسیار گسترده‌ای برای کشور ایجاد خواهد شد.

منظور شما از افزایش تولید چیست؟ آیا هر افزایشی در بخش‌های مختلف مدنظر است؟

باید در این ارتباط بحث شود. تولید رب گوجه فرنگی و موتور سیکلت و فرش ماشینی موضوع تولید در معنایی که بنده اعلام می‌کنم نیست نه اینکه تولید در این بخش‌ها اهمیت ندارد، اما در شرایط محدودیت‌ها در کشور این تولیدات از اهمیت بالایی برخوردار نیستند. لذا باید اولویت‌های تولید در کشور در این دولت که به نفع کلیت اقتصاد و جامعه باشد، مشخص شود. مساله اصلی مساله تولید است که اشتغال ایجاد می‌کند و ایجاد اشتغال باعث می‌شود که گروه‌های مختلف از آن منتفع شوند. لذا شعار اصلی دولت باید اشتغال در کشور باشد. نفع حمایت از تولید و ایجاد اشتغال بیش از اجرای هر سیاست دیگری می‌تواند در شرایط کنونی به نفع دولت باشد.

اگر دولت به جای گرانی بنزین تک‌نرخ کردن ارز به سمت افزایش تولید هدفمند حرکت کند چه سودی از این

تغییر سیاست‌های اقتصادی و جهت‌گیری درست در این ارتباط یکی از اقدامات اساسی است که دولت باید در دستور کار قرار دهد. در غیر این صورت به نظر می‌رسد دولت کنونی هم مانند تمامی دولت‌های قبلی گرفتار سیاست‌های اقتصادی چند بار آزموده شده مانند سیاست‌هایی که توصیه می‌کند که نرخ ارز تک‌نرخ شود و در نتیجه تک‌نرخ کردن ارز فشار اقتصادی به مردم افزایش می‌یابد، خواهد شد. لذا به دولت محترم توصیه می‌شود که قبل از اجرایی کردن هر تصمیمی د‌عرصه اقتصادی مدل‌های گذشته که مورد آزمایش قرار گرفته و البته پاسخ مناسبی هم نداده‌ است را بررسی کند

مسیر به دست خواهد آورد؟

افزایش تولید به دلایل اقتصادی موجب کاهش تورم کلی در کشور می‌شود و این افزایش رکود طولانی مدت در اقتصاد را از بین خواهد برد و این موارد موجب می‌شود که امید در جامعه ایجاد شود. در نتیجه افزایش امید در کشور سرمایه‌گذاری‌ها نیز افزایش خواهد یافت که این مورد هم به نفع دولت است.

لذا دولت باید اقدامی کند که سرمایه‌ها در کشور مولد شود و با این اقدام سود قابل ملاحظه‌ای هم نصیب دولت و مردم خواهد شد.

این موارد که شما می‌فرمایید موارد منطقی است که لزوماً دولت برای نفع خود هم باید به آن توجه کند، اما چرا عملاً دولت‌ها به این موارد توجهی ندارند؟

به نظر می‌رسد نه این دولت و بلکه تمامی دولت‌ها از ظرفیت‌های اقتصادی کشورمان باخبر نبوده، نیستند و نخواهند بود. اگر دولت‌ها چنین مواردی را جدی بگیرند بسیاری از فرصت‌های سرمایه‌گذاری عملیاتی خواهند شد، منتها این مورد مستلزم آن است که شناخت از این ظرفیت‌ها وجود داشته باشد که در شرایط کنونی یا این ظرفیت‌ها را نمی‌شناسند یا اینکه برخی مسئولین چندان واقعی به این ظرفیت‌ها نمی‌گذرانند.

لذا عبور از برخی مشکلات اقتصادی راه حل دارد و تمامی این راه‌حل‌ها نیز در دسترس هستند، منتها به تدریج می‌توان از موانعی که برای استفاده از این ظرفیت‌ها وجود دارد استفاده کرد. این مورد هم مستلزم صبر مردم، همکاری همه نهاد‌های حاکمیت و جهت گیری‌های درست در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی است.

تغییر مسیر اقتصادی کنونی برای این دولت سخت و هزینه افزاینست؟

تغییر سیاست‌های اقتصادی و جهت گیری درست در این ارتباط یکی از اقدامات اساسی است که دولت باید در دستور کار قرار دهد. در غیر این صورت به نظر می‌رسد دولت کنونی هم مانند تمامی دولت‌های قبلی گرفتار سیاست‌های اقتصادی چند بار آزموده شده مانند سیاست‌هایی که توصیه می‌کند که نرخ ارز تک‌نرخ شود و در نتیجه تک‌نرخ کردن ارز فشار اقتصادی به مردم افزایش می‌یابد، خواهد شد. لذا به دولت محترم توصیه می‌شود که قبل از اجرایی کردن هر تصمیمی د‌عرصه اقتصادی مدل‌های گذشته که مورد آزمایش قرار گرفته و البته پاسخ مناسبی هم نداده است را بررسی کند.

ریسک بالای دخالت دولت‌ها در صنایع

اواافزود: دولت سیزدهم از ۱۲ مرداد ۱۴۰۰ با روی کار آمدن خود، کنترل تورم افسارگسیخته دهه ۹۰ را در دستور کار قرار داد. از زمان آغاز به‌کار ابراهیم رئیسی در پستور، سیاست فشار اقتصای از سوی دولت بر بخش پولی و مالی اعمال شد. به طوری که با وجود رشد ۲۰برابری قیمت دلار در دهه ۹۰، این دولت سعی داشت تا با کنترل نقدینگی و محدود کردن رشد آن در کانال ۲۵ درصد، بازار ارز و کالا را کم‌نوسان کند. با این حال، طی سه سال دولت رئیسی و از شروع سال ۱۴۰۰، قیمت ارز حدود ۱۵۰ درصد رشد کرد. پس از آن در تابستان ۱۴۰۲، ۵۰ روز قیمت ارز زیر ۵۰ هزار تومان حفظ شد، اما نوسانات آن در کاهش داد، روی کار آمدن یک

چهره دموکرات در آمریکا و حواشی جنگ روسیه و اوکراین کیفیت فشار تحریم‌های بین‌المللی را با حفظ کمیت کاهش داد. با این حال، درگیری‌ها در نوار غزه نیز به روند قیمت در داخل کشور موثر بود و به لحاظ سیاسی، کشور را با نوساناتی از جنس‌های گوناگون همراه کرد. همچنین با وجود آنکه فروش نفت در دولت سیزدهم افزایش یافت، اما کسری بودجه و ناترازی‌های مختلف در حوزه‌های گوناگون فشار مضاعفی را از سمت

بهای تمام شده بر صنایع بزرگ وارد آورد. همه عوامل فوق، در دولت سیزدهم، کارنامه سرخی را از صنایع برجای گذاشت و صنایع بورسی نیز به عنوان نماینده‌ای از همه‌بنگاه‌های اقتصادی صورت‌های مالی خوبی‌ر ارائه ندادند.

دیدگاه

قاضی‌پور:

وزیرا اساس شایسته‌سالاری مدیران را انتخاب کنند

ماموریت‌های بی‌نتیجه ممنوع‌شود نماینده‌ادوار مجلس شورای اسلامی، تاکید کرد: انتظار می‌رود دولتمردان فارغ از نگاه‌های سیاسی به ظرفیت‌های درونی کشور توجه داشته‌ و بر مبنای شایسته‌سالاری بدنه دولت را هرچه سریع‌تر برای تحقق اولویت‌های ۱۴ گانه تعیین شده از سوی رهبر معظم انقلاب به کار بیندازند. نادر قاضی‌پور در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه مقام معظم رهبری در حمایت از دولت آقای پزشکیان سنگ تمام گذاشتند، اظهار کرد: رهبر معظم انقلاب ۱۴ خط‌مشی عملیاتی را برای حرکت دولت تعیین کردند. اولین مشکل در جامعه کنونی ایران معیشت مردم است. چندین سال است که رهبر معظم انقلاب در پیام‌های نوروزی خود به این امر مهم اشاره می‌کنند که این مشکل باید مرتفع شود.

زمان شعار دادن گذشته است

وی اظهار کرد: در کشور منابع غنی داریم، اما بحث در توزیع عادلانه است. ما باید به ملت عزیز خود احترام گذاشته و برای آنان ارزش قائل شویم. امروز دیگر زمان شعار دادن گذشته است. هیچ‌کس نباید گناه‌ها و خطاها را

به گردن دیگری بیندازد. امروز زمان کار کردن است. تمام افرادی که امروز در دولت حضور دارند، همه چندین سال در دولت‌های قبلی مسئولیت‌های سنگینی داشتند. در وضعیت کنونی جامعه همه مقرر هستیم، نماینده‌ادوار مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: اگر امروز یک خانواده گرسنه می‌خواید، همه باید پاسخگو باشیم، ما به دنبال توزیع عادلانه هستیم. خطی‌ومشی دولت چهاردهم در وهله اول باید حفظ و صیانت از بیت‌المال باشد.

امکان‌ات باید به شکل عادلانه در سراسر کشور توزیع شود

وی در ادامه تاکید کرد: از نگاه بنده قطعی برق کارخانجات تولیدی خطاست. این روند ضربه هولناکی به بیکره تولید وارد خواهد کرد. امکان‌ات باید به صورت عادلانه در سراسر کشور توزیع شود. اگر امکان‌ات به صورت متوازن از شمال تا جنوب توزیع می‌شد، امروز تهران به این بزرگی نمی‌شد. انتظار می‌رود رئیس‌جمهور سریع‌تر وارد میدان عمل شود. وزرا و دولتمردان باید پاسخگو باشند. بنده از آقای همتی درخواست می‌کنم تا بانک‌ها را به سمت رقابت با یکدیگر سوق دهد؛ دو سال بعد یکسال یک فرد مدیر بانکی شود، دوسال بعد مدیر بانک دیگری شود و سپس هیات‌مدیره یک بانک دیگر شود. این روش مدیریت در بانک‌ها معنا ندارد.

باید بر سفرهای خارجی نظارت شود

وی افزود: انتظار می‌رود رئیس‌جمهور از ریخت‌وپاش‌های اضافی که منجر به هدر رفت بیت‌المال می‌شود، جلوگیری کند. نباید منابع کشور را به هر شکلی هدر داد. آقای پزشکیان باید بر هزینه‌کرد شرکت‌های دولتی نظارت کند. بسیاری از شرکت‌های بزرگ ایران یادولتی هستند یا شبه دولتی هستند. اگر نظارت واقعی اعمال شود جلوی هدر رفت منابع گرفته خواهد شد. از سوی دیگر باید نظارت دقیقی بر روی سفرهای خارجی بدون نتیجه مسئولان با بودجه بیت‌المال صورت گیرد، باید ماموریت‌های بی‌نتیجه ممنوع شود. وی در ادامه خاطر نشان کرد: برخی از جها‌به کشور قابل حذف هستند. در خیلی از جاها به نام‌های مختلف از بودجه دولتی، موسسات و بخش‌های مختلف تأسیس می‌کنیم که هیچ خروجی ندارند. برخی مراکز تولید عملیاتی برای جامعه ندارند، این مراکز باید جمع شوند، واقعیت این است که ما همواره در حال تهدید هستیم، ما باید نیروهای مسلح خود را به تکنولوژی روز مجهز کنیم. باید به نیروهای مسلح، دانشگاه‌ها، اساتید معلمان خود توجه ویژه داشته باشیم.

وزیرا بر اساس شایسته‌سالاری مدیران خود را انتخاب کنند

قاضی‌پور بیان کرد: باید به رده‌های پایین جامعه توجه کنیم. وزرا به جای دادن پست به جناح چپ یا جناح راست، بر اساس نگاه شایسته‌سالاری می‌دارند خود را انتخاب کرده و در مسیر افزایش درآمد‌های کشور و توزیع عادلانه امکانات‌گام بردارند. انتظار می‌رود بنیاد مستضعفان و ستاد اجرایی فرمان امام در امر واردات، صادرات و تولید کالا با دولت هماهنگ باشند. از دولت نیز انتظار می‌رود به ظرفیت‌های داخلی کشور فارغ از نگاه‌های سیاسی توجه داشته‌ باشد. دولت نباید روند تغییرات در بدنه را طولانی کند، بلکه باید سریع‌تر وارد عرصه اجرا شود. وی در پایان بیان کرد: از سوی دیگر ما با بروکراسی شدیدی در سازمان مدیریت برنامه ریزی کشور مواجه هستیم، این بروکراسی باید شکسته شود. مصوبات مجلس باید در دستور کار دولت باشد. هنوز آئین نامه خیلی از قوانین بودجه تصویب و ابلاغ نشده است. از سوی دیگر لازم است تعطیلات کشور بر مبنای اقتصاد سازماندهی داده شود. اولویت اول دولت باید مسائل اقتصادی باشد. این مدیران اقتصادی هستند که می‌توانند خاک را به طلا تبدیل کرده و سفره مردم را رنگین کنند. از رئیس‌جمهور کاهش هزینه‌ها، افزایش درآمد‌ها و توزیع عادلانه امکانات را می‌خواهیم.